

Riksantikvarieämbetet
Avdelningen för arkeologiska undersökningar

UV ÖST RAPPORT 2007:49

ARKEOLOGISK FÖRUNDERSÖKNING I FORM AV ANTIKVARISK KONTROLL

Härdar och kulturlager på Snipvägen

RAÄ 217:1, Berg, Vreta klosters socken

Linköpings kommun

Östergötland

Dnr 422-3550-2006

Katarina Österström

UV ÖST RAPPORT 2007:49

ARKEOLOGISK FÖRUNDESRÖKNING I FORM AV ANTIKVARISK KONTROLL

Härdar och kulturlager på Snipvägen

RAÄ 217:1, Berg, Vreta klostets socken
Linköpings kommun
Östergötland

Dnr 422-3550-2006

Katarina Österström

Riksantikvarieämbetet
Avdelningen för arkeologiska undersökningar

Riksantikvarieämbetet

Avdelningen för arkeologiska undersökningar

UV Öst

Roxengatan 7, 582 73 Linköping

Tel. 013-24 47 00

Fax 013-10 13 24

uvost@raa.se

www.raa.se/uv

Omslagsbild Översiktsbild över schaktet vid Snipvägen i Berg. Foto Fredrik Molin.

Produktion/grafisk form Britt Lundberg

Grafik Lars Östlin

Foto Fredrik Molin

Utskrift UV Öst, Linköping 2007

Kartor ur allmänt kartmaterial, ©Lantmäteriverket, 801 82 Gävle. Dnr L 1999/3.

© 2007 Riksantikvarieämbetet

UV Öst, Rapport 2007:49

ISSN 1404-0875

Innehåll

Sammanfattning	5
Bakgrund	5
Syfte	5
Topografi och fornlämningsmiljö	5
Tidigare undersökningar	7
Metod och genomförande	7
Resultat	7
Åtgärdsförslag	8
Referenser	8
Administrativa uppgifter	8
Bilaga 1. Sektionsritningar	9

Fig 1. Karta över Östergötland med platsen för den antikvariska kontrollen markerad.

Fig 2. Topografiska kartan med platsen för den antikvariska kontrollen markerad. Skala 1:50 000.

Arkeologisk förundersökning i form av antikvarisk kontroll Härdar och kulturlager på Snipvägen

Sammanfattning

Riksantikvarieämbetet, Avdelningen för arkeologiska undersökningar, UV Öst, har i oktober 2006 utfört en arkeologisk förundersökning i form av antikvarisk kontroll på Snipvägen 26 i Berg, Vreta Klosters socken, Östergötland. Anledningen var att Tekniska Verken AB i Linköping avser att ansluta en ny fjärrvärmekund. Fältarbetet genomfördes i samarbete med och parallellt med entreprenörens arbete.

I omedelbar anslutning till platsen finns ett stort antal registrerade fornlämningar, huvudsakligen gravar och gravfält, bl a RAÄ 43, RAÄ 82, men även boplatzlämningar som RAÄ 217 och områden med fossil åkermark.

Från Snipvägen till bostadshuset på Snipvägen 26 grävdes ett ca 35 m långt schakt. När schaktningsarbetena skulle påbörjas visade det sig att de skulle förläggas i en nyligen anlagd, grusad infart. Vid anläggandet av infarten hade matjorden banats av vilket medförde att delar av underliggande fornlämning till viss del skadats. I schaktet påträffades två härdar och rester av ett kulturlager. En av härdarna var skadad i samband med anläggandet av garageinfarten. Kulturlagret påträffades i den västra delen av sträckningen, drygt en meter från Snipvägen. Lagret bestod av kraftigt sotigt sand med inslag av kol och skärersten.

Anläggningarna utgör troligen rester av ett större boplatsoområde som med stor sannolikhet är beläget på avsatsen till slutningen ner mot Roxen. Med stor sannolikhet hör fornlämningarna ihop med RAÄ 217.

Bakgrund

Efter beslut av länsstyrelsen i Östergötlands län 2006-10-17 har Riksantikvarieämbetet, Avdelningen för arkeologiska undersökningar, UV Öst utfört en arkeologisk förundersökning i form av antikvarisk kontroll på Snipvägen 26 i Berg, Vreta Klosters socken, Östergötland. Arbetet utfördes parallellt med arbetsföretaget. Anledningen var att Tekniska Verken AB i Linköping avser att ansluta en ny fjärrvärmekund.

Förundersökningen utfördes av Katarina Österström och Fredrik Molin.

Syfte

Syftet med den antikvariska kontrollen var att skydda fornlämning från skada och, om fornlämning påträffades, att utföra undersökning och dokumentation.

Topografi och fornlämningsmiljö

Det aktuella undersökningsområdet är huvudsakligen beläget norr om Göta kanal, i östslutningen från Stjärnorpsvägen till sjön Roxen. Området är beläget i en fornlämningsrik miljö med bl a gravar, boplatser och spår efter odling. I omedelbar anslutning till platsen finns ett stort antal registrerade fornlämningar, huvudsakligen gravar och gravfält, bl a RAÄ 43, RAÄ 82, men även boplatzlämningar som RAÄ 217 och områden med fossil åkermark. En del fornlämningar i området är helt eller delvis undersökta (Gruber 2002, Claréus 1986, Helander 1993). Förutom de redan registrerade lämningarna inom området samt de i omedelbar närhet talar läget invid sjön Roxen också för att förhistoriska lämningar kan finnas. Strax intill den nya ledningsdragningen påträffades en härd vid en förundersökning 2001, RAÄ 217 (Gruber 2002).

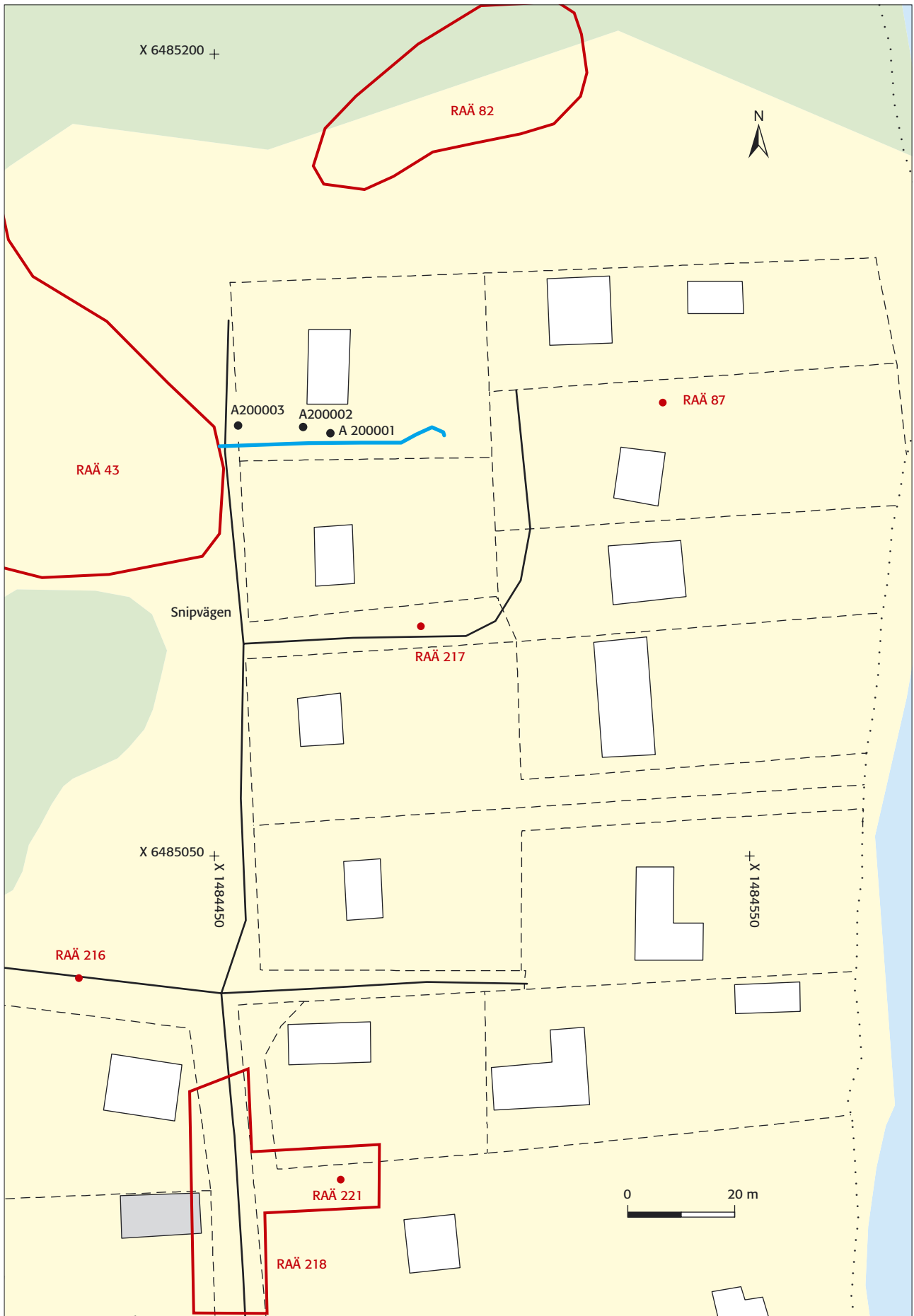

Fig 3. Fastighetskarta med platsen för den antikvariska kontrollen markerad. Skala 1:1000.

Fig 4. Kulturlagret och en härd i schaktkanten.
Foto Fredrik Molin.

Tidigare undersökningar

Det har vid ett flertal tillfällen tidigare genomförts undersökningar i närområdet. En kort sammanställning står att finna i Gruber 2002.

Metod och genomförande

Efter inledande kart- och arkivstudier genomfördes fältarbetet. Litteraturen utgjordes främst av arkeologiska rapporter. På grund av arbetsföretagets art kom fältarbetet att genomföras i samarbete med och parallellt med entreprenörens arbete. Det övre matjordslagret avlägsnades skiktvis med hjälp av grävmaskin, vid behov användes handredskap.

Plandokumentationen och sektionssritningar utfördes manuellt. Digital dokumentation av såväl lämningarna som undersökningen i sig, liksom fynd- och dokumentationsmaterial sker i fältdokumentationssystemet Intrasis.

Resultat

Från Snipvägen till bostadshuset på Snipvägen 26 grävdes ett ca 35 m långt och ca 0,7–0,9 m brett schakt. När schaktningsarbetena skulle påbörjas visade det sig att de skulle förläggas i en nyligen anlagd grusad infart. Vid anläggandet av infarten hade matjorden banats av vilket medförde att delar av underliggande fornlämning till viss del skadats.

I detta schakt påträffades två härdar A200001, A200002 och rester av ett kulturlager, A200003. A200001 fanns i östra delen av anslutningsschaktet och var ca 1,50x0,90 m stor och 0,38 m djup. A200002 var 0,60 m stor och ca 0,20 m djup. Den sistnämnda var troligen skadad av ovan nämnda schaktarbete i samband med anläggandet av garageinfarten. Kulturlagret (A200003) påträffades i den västra delen av sträckningen, drygt en meter från Snipvägen. Lagret bestod av kraftigt sotig sand med inslag av kol och skärvsten.

Längs Snipvägen grävdes en ca 7 m lång sträcka för att ansluta till befintlig fjärrvärmeledning. Längs denna sträckning påträffades inget av antikvariskt intresse.

Anläggningarna utgör troligen rester av ett större boplatsoområde som med stor sannolikhet är beläget på avsatsen till slutningen ner mot Roxen. Fornlämningarna hör ihop med RAÄ 217. Vid undersökningen noterades att två villor nyligen uppförts inom Kungsbro 1:78 och 1:79, strax NÖ och Ö om ledningsschaktet.

Åtgärdsförslag

Riksantikvarieämbetet, Avdelningen för arkeologiska undersökningar, UV Öst anser inte att fler arkeologiska åtgärder behöver utföras längs denna aktuella sträcka. Skulle däremot andra arbetsföretag utföras i direkt närhet så behövs nytt beslut från Länsstyrelsen.

Ansökan om tillstånd enligt Lag (1988:950) om kulturminnen m m ställs till Länsstyrelsen, vilka beslutar i ärendet.

Linköping i maj 2007

Katarina Österström

Referenser

Claréus, C. 1986. *Kungsbro 1:126, Vreta Klosters socken, Linköpings kommun, Östergötland*. Provundersökning. Riksantikvarieämbetet, Avdelningen för arkeologiska undersökningar, Rapport 1986.

Gruber, G. 2002. *Boplatslämningar och odlingsterrasser i Berg. Vreta Klosters socken, Linköpings kommun, Östergötland*. Rapport UV Öst 2002:38.

Helander, A. 1993. *Kungsbro – En boplats från äldre järnålder*. Arkeologisk slutundersökning, dnr 908/90. Riksantikvarieämbetet, Avdelningen för arkeologiska undersökningar, Rapport UV Linköping.

Administrativa uppgifter

Län: Östergötland

Landskap: Östergötland

Kommun: Linköpings kommun

Socken: Vreta Kloster

Plats: Snipvägen 26

Läge: Ekonomiskt kartblad 8F 7g Ljungsbro

Undersökningens mittpunkt: X6485124, Y1484468

Koordinatsystem: RT90, 2,5 gon V

Höjdsystem: RH00

Riksantikvarieämbetet dnr: 422-3550-2006

Länsstyrelsen dnr: 431-17891-06

Länsstyrelsen beslutsdatum: 2006-10-17

Projektnummer: 1520860

Intrasisprojekt: O2006140

Rapportnummer: 2007:49

Ansvarig arkeolog: Katarina Österström

Personal: Fredrik Molin

Beställare: Länsstyrelsen Östergötland

Kostnadsansvarig: Tekniska Verken AB

Undersökningstid: 18–19 oktober 2006

Undersökningsområde: 42 löpmetrar

Arkivhandlingar: Dokumentationsmaterial som schaktplaner och sektionsritningar inlämnas till Antikvariskt-topografiska arkivet (ATA), Stockholm.

Bilaga 1. Sektionsritningar

